

Ата-аналарға кеңес беру.

5-6 жастағы балалардың жас ерекшеліктері.

Бұл баланың физикалық және танымдық қабілеттерінің белсенді даму жасы, құрдастарымен қарым-қатынас. Ойын қоршаған әлемді танудың негізгі тәсілі болып қала береді, дегенмен оның формалары мен мазмұны өзгереді.

Анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері

5-6 жас көбінесе "алғашқы созылу кезеңі" деп аталады, онда бала бір жыл ішінде 7-10 см өсе алады, бірақ өмірдің алтыншы жылындағы балаларда бұл көрсеткіштер дайындық тобының тәрбиеленушілеріне қарағанда сәл төмен. Орташа мәліметтер бойынша, бес жастағы баланың бойы шамамен 106,0—107,0 см, ал дене салмағы — 17,0-18,0 кг. өмірдің алтыншы жылында дене салмағының айына орташа өсуі-200,0 г, ал биіктігі-0,5 см.

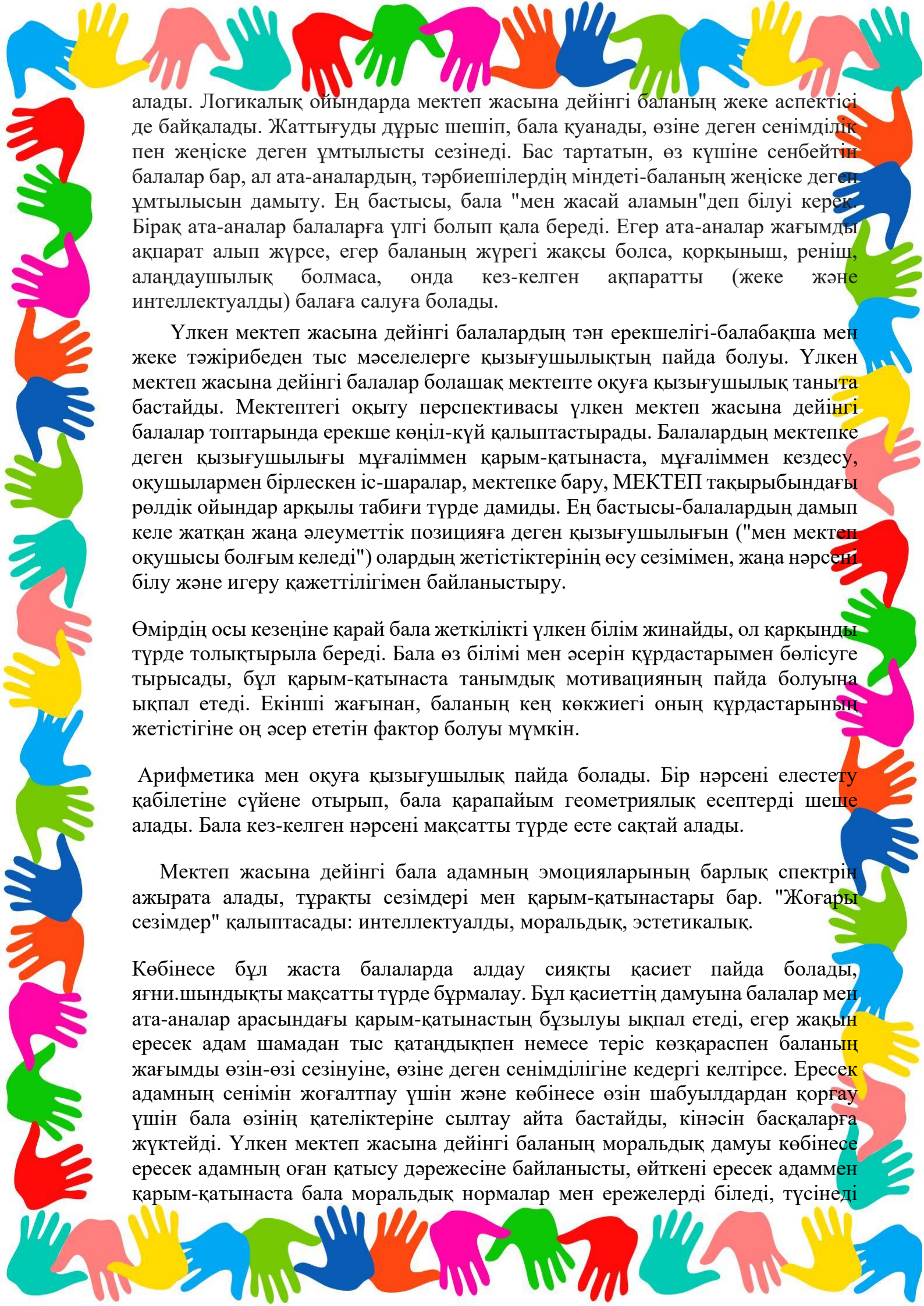
Тұлғаның дамуы

5-6 жас Бұл үлкен мектепке дейінгі жас. Бұл баланың танымдық, интеллектуалды және жеке саласын дамытудағы өте маңызды Жас. Оны негізгі жас деп атауға болады, онда балада көптеген жеке аспектілер қалыптасады, "мен" позициясының қалыптасуының барлық сәттері пысықталады. Бұл 5-6 жас аралығындағы баланың жеке басының барлық белгілерінің 90% - ы. Болашақта адамның қандай болатынын түсінуге болатын өте маңызды Жас. Бұл кезең барлық танымдық процестердің дамуына сезімтал деп аталады: зейін, қабылдау, ойлау, есте сақтау, қиял. Осы аспектілердің барлығын дамыту үшін ойын материалы күрделене түседі, бала ойлануға және ойлауға мәжбүр болған кезде логикалық, интеллектуалды болады.

5-6 жасында бала губка сияқты барлық танымдық ақпаратты сіңіреді. Бұл жастағы баланың өмірде ешқашан есінде қалмайтындай көп материалды есте сақтайтыны ғылыми дәлелденген. Бұл жаста бала қоршаған әлеммен, оның көкжиегінің кеңеюімен байланысты барлық нәрсеге қызығушылық танытады. Ғылыми ақпаратты алудың ең жақсы тәсілі-бұл балалар энциклопедиясын оқу, онда балаға қоршаған әлем туралы кез-келген ақпарат нақты, ғылыми, қол жетімді тілде сипатталады. Бала ғарыш, Ежелгі әлем, адам денесі, жануарлар мен өсімдіктер, елдер, өнертабыстар және т.б. туралы түсінік алады. 5-6 жастағы балалардың дамуындағы ең бастысы-олардың танымдық дамуы, көкжиегінің кеңеюі. Осыған бағытталған барлық ойындар жақсы нәтиже береді.

Бір буынды жауап бермеңіз - " иә "немесе"жоқ". Балаңызға толық жауап беріңіз, оның пікірін сұраңыз, ойлануға және ойлауға мәжбүр етіңіз. "Неліктен бұл қыс? Дәлелдеу. Неліктен орманда от жағуға болмайды? Негізденіз". Балалардың басында көптеген бейсаналық ақпарат бар, кейде оны жинақтап, сөрелерге қоя алмайды. Ересектердің міндеті-оларға көмектесу.

Осы 5-6 жас аралығындағы маңызды көрсеткіш-баланың өзіне және басқаларға деген бағалау қатынасы. Балалар өздерінің кейбір кемшіліктерін сынай алады, құрдастарына жеке қасиеттер бере алады, ересектер мен ересектер немесе ересектер мен балалар арасындағы қарым-қатынасты байқай

алады. Логикалық ойындарда мектеп жасына дейінгі баланың жеке аспектісі де байқалады. Жаттығуды дұрыс шешіп, бала қуанады, өзіне деген сенімділік пен жеңіске деген ұмтылысты сезінеді. Бас тартатын, өз күшіне сенбейтін балалар бар, ал ата-аналардың, тәрбиешілердің міндеті-баланың жеңіске деген ұмтылысын дамыту. Ең бастысы, бала "мен жасай аламын" деп білуі керек. Бірақ ата-аналар балаларға үлгі болып қала береді. Егер ата-аналар жағымды ақпарат алып жүрсе, егер баланың жүрегі жақсы болса, қорқыныш, реніш, алаңдаушылық болмаса, онда кез-келген ақпаратты (жеке және интеллектуалды) балаға салуға болады.

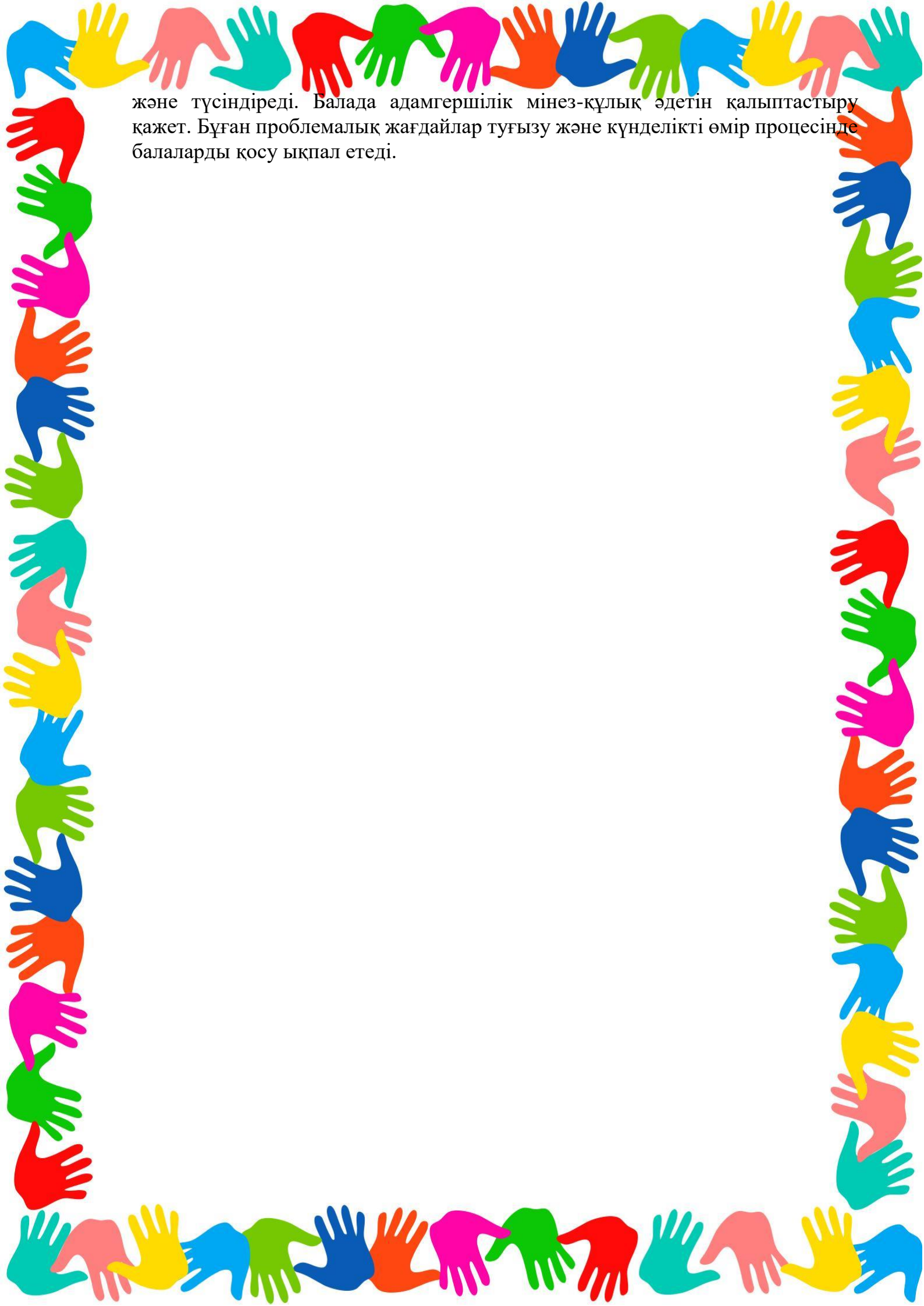
Үлкен мектеп жасына дейінгі балалардың тән ерекшелігі-балабақша мен жеке тәжірибеден тыс мәселелерге қызығушылықтың пайда болуы. Үлкен мектеп жасына дейінгі балалар болашақ мектепте оқуға қызығушылық таныта бастайды. Мектептегі оқыту перспективасы үлкен мектеп жасына дейінгі балалар топтарында ерекше көңіл-күй қалыптастырады. Балалардың мектепке деген қызығушылығы мұғаліммен қарым-қатынаста, мұғаліммен кездесу, оқушылармен бірлескен іс-шаралар, мектепке бару, МЕКТЕП тақырыбындағы рөлдік ойындар арқылы табиғи түрде дамиды. Ең бастысы-балалардың дамып келе жатқан жаңа әлеуметтік позицияға деген қызығушылығын ("мен мектеп оқушысы болғым келеді") олардың жетістіктерінің өсу сезімімен, жаңа нәрсені білу және игеру қажеттілігімен байланыстыру.

Өмірдің осы кезеңіне қарай бала жеткілікті үлкен білім жинайды, ол қарқынды түрде толықтырыла береді. Бала өз білімі мен әсерін құрдастарымен бөлісуге тырысады, бұл қарым-қатынаста танымдық мотивацияның пайда болуына ықпал етеді. Екінші жағынан, баланың кең көкжиегі оның құрдастарының жетістігіне оң әсер ететін фактор болуы мүмкін.

Арифметика мен оқуға қызығушылық пайда болады. Бір нәрсені елестету қабілетіне сүйене отырып, бала қарапайым геометриялық есептерді шеше алады. Бала кез-келген нәрсені мақсатты түрде есте сақтай алады.

Мектеп жасына дейінгі бала адамның эмоцияларының барлық спектрін ажырата алады, тұрақты сезімдері мен қарым-қатынастары бар. "Жоғары сезімдер" қалыптасады: интеллектуалды, моральдық, эстетикалық.

Көбінесе бұл жаста балаларда алдау сияқты қасиет пайда болады, яғни.шындықты мақсатты түрде бұрмалау. Бұл қасиеттің дамуына балалар мен ата-аналар арасындағы қарым-қатынастың бұзылуы ықпал етеді, егер жақын ересек адам шамадан тыс қатаңдықпен немесе теріс көзқараспен баланың жағымды өзін-өзі сезінуіне, өзіне деген сенімділігіне кедергі келтірсе. Ересек адамның сенімін жоғалтпау үшін және көбінесе өзін шабуылдардан қорғау үшін бала өзінің қателіктеріне сылтау айта бастайды, кінәсін басқаларға жүктейді. Үлкен мектеп жасына дейінгі баланың моральдық дамуы көбінесе ересек адамның оған қатысу дәрежесіне байланысты, өйткені ересек адаммен қарым-қатынаста бала моральдық нормалар мен ережелерді біледі, түсінеді

және түсіндіреді. Балада адамгершілік мінез-құлық әдетін қалыптастыру қажет. Бұған проблемалық жағдайлар туғызу және күнделікті өмір процесінде балаларды қосу ықпал етеді.